

Programma Ruimte voor de Rivier 2.0

Factsheet Ooij

Ruimte voor
de Rivier 2.0

Door klimaatverandering krijgen we steeds vaker te maken met extreem weer, zoals heftige regenbuien. Rivieren moeten dan in korte tijd veel water afvoeren. De kans op overstromingen neemt toe. Ook dan willen we droge voeten houden. Zeker omdat de ruimtedruk in Nederland groot is. Daarom heeft de rivier op sommige plekken meer ruimte nodig. Waar straks te weinig ruimte is, reserveren we nu ruimte voor de rivier.

Wat gebeurt er?

Het programma Ruimte voor de Rivier 2.0 heeft onderzocht waar in de toekomst knelpunten in het rivierengebied ontstaan. Ook zijn er gesprekken gevoerd met onder andere gemeenten en maatschappelijke organisaties. Op basis hiervan heeft het programma in september 2026 een voorstel uitgebracht aan het kabinet. Daarin staat op welke locaties ruimte gereserveerd kan worden om aan de rivier te geven. Begin december 2026 neemt het kabinet een besluit op basis van het voorstel. Tot die tijd is er nog niets besloten.

Het besluit gaat over het laten vervallen of behouden van reserveringen en het aanwijzen van globale locaties om nieuwe ruimte te reserveren. Dit betekent dat voor de aan te passen bestaande reserveringen en de globale locaties de precieze grenzen van de reserveringsgebieden nog niet vaststaan. Ook nemen we nu nog geen maatregelen. We houden nu alleen de ruimte beschikbaar om in de toekomst maatregelen te kunnen nemen. Vanaf 2027 stellen we het precieze gebied van een reservering vast in afstemming met de omgeving. Tegelijkertijd zoeken we naar kansen voor bijvoorbeeld natuurherstel, de scheepvaart of recreatie. Medeoverheden, zoals gemeenten, waterschappen en provincies, hebben inspraak in dit proces. Ook inwoners kunnen op dit besluit reageren.

Wat betekent dit voor gemeenten en inwoners?

Bij het reserveren van locaties kijkt het programma altijd naar het huidige gebruik en ontwikkelingen op deze locaties. Zo voorkomen we zoveel mogelijk dat plannen elkaar in de weg zitten. Als een eenmaal gebied gereserveerd wordt, gelden er extra regels. Kleinschalige of tijdelijke ontwikkelingen zijn vaak nog toegestaan, maar grootschalige projecten zijn niet zomaar meer mogelijk. Denk aan een nieuwe woonwijk, de bouw van een appartementencomplex of een grote bedrijfsuitbreiding. De komende tijd werken we uit wat dit concreet betekent. Ook bepalen we of en op welke manier er compensatie komt voor mensen die hierdoor geraakt worden.

Een reservering van ruimte voor de rivier kan lokaal impact hebben. Bijvoorbeeld op gemeenten, inwoners en ondernemers die de ruimte nu gebruiken. Of die hier plannen hebben voor in de toekomst. We begrijpen dat deze gebruikers zich zorgen kunnen maken over een reservering van het gebied. En dat zij zo snel mogelijk duidelijkheid willen. We werken aan de antwoorden op deze vragen.

Wat staat er in dit document?

In dit document lees je specifieke informatie uit het voorstel over de reservering in Ooij. We leggen uit waarom het voorstel is juist deze locatie te reserveren, wat het knelpunt in de rivier is en welke maatregelen in de toekomst passend kunnen zijn.

Hoe nu verder?

De besluiten vanuit het programma Ruimte voor de Rivier 2.0 maken deel uit van het Ontwerp Nationaal Waterprogramma 2028-2033 (NWP). Daarin staat al het beleid over de Nederlandse rivieren. Het NWP wordt eind december 2026 gepubliceerd. Vanaf dat moment kan iedereen hier een half jaar lang op reageren. Op het [Platform Participatie](#) lees je hoe dat werkt. Het programma Ruimte voor de Rivier 2.0 communiceert zelf ook over dit proces. Alle reacties worden door het Rijk beoordeeld en verwerkt in een openbare reactienota.

Meer informatie

Op [onze website](#) vind je meer informatie. Je kunt je hier ook abonneren op onze nieuwsbrief of aanmelden voor de [webinars](#) waarin we geïnteresseerden elk kwartaal bijpraten.

Figuur 1 Globale locatie Ooij.

Ooij

In Ooij is nog geen gebied gereserveerd voor de rivier. Het voorstel is om hier voor de toekomst wel ruimte te reserveren. Zie de kaart voor de globale locatie die daarvoor is aangewezen. Het gaat om ongeveer 100 tot 150 hectare grond.

Waarom is hier ruimte nodig?

Door klimaatverandering neemt de hoeveelheid water toe en stijgen de waterstanden. Daarom moeten we iets doen om het risico op overstromingen te beperken. Er zijn twee opties: de dijken verder verhogen, of de rivier meer ruimte geven zodat de waterstanden verlagen.

Er is een versmalling van de Waal bij Ooij. Door de bocht bij Ooij kan er bij extreem hoge rivierafvoeren onvoldoende water naar de Waal stromen. Dit is belangrijk omdat onder deze condities de verdeling van het water dat bij Lobith Nederland binnenkomt evenwichtig verdeeld moet worden tussen de Waal, het Pannerdensch Kanaal en de IJssel, dit is vastgelegd in afspraken.

Figuur 2 Versmalling van de Waal bij Ooij. De cirkel geeft het knelpunt aan.

Om de versmalling van de Waal op lange termijn te kunnen oplossen, moet er nu ruimte gereserveerd worden. Als we de versmalling in de toekomst willen oplossen, en ons aan de gemaakte afspraken over de verdeling van het water over de Rijntakken willen houden, moeten we zorgen dat de Boven-Waal meer ruimte krijgt om het water af te voeren. Mogelijk moeten we in de toekomst ook maatregelen nemen om de rivier meer ruimte te geven op het Pannerdensch Kanaal en de IJssel. Bij Ooij kan dit met de aanleg van een hoogwatergeul. Dit is een extra geul waar water doorheen kan stromen als het water in de rivier hoog staat. Om de aanleg van een hoogwatergeul in de toekomst mogelijk te maken, is het nodig om deze ruimte nu te reserveren.

Onvoldoende ruimte in de uiterwaarden. Je kunt ook in de uiterwaarden meer ruimte voor de rivier creëren. Daarmee kan ook meer water naar de Waal gestuurd worden. Daarom stelt het programma dit ook voor als onderdeel van de oplossing. Maar bij Ooij is niet genoeg ruimte in de uiterwaarden, omdat hier in het verleden al maatregelen genomen zijn. Toch kan dit voor een groot deel buitendijks worden opgelost. Maar aan de zuidkant vormt de bocht in de dijk een knelpunt. Door dit gebied landinwaarts doorstroombaar te maken, lossen we de versmalling op. Waar buitendijks nog wel ruimte is, zijn ook hier maatregelen onderdeel van de oplossing om meer water naar de Waal te sturen.

Waarom hebben jullie gekozen voor deze locatie? En niet verderop langs de rivier of aan de overkant?

De ruimte in de buitenbocht (aan de noordkant) lost het probleem in de binnenbocht niet op. Daarom is er ook binnendijkse ruimte nodig, landinwaards.

Huidig gebruik en ontwikkelingen in het gebied

Bij het reserveren van locaties kijkt het programma altijd naar het huidige gebruik en ontwikkelingen op deze locaties. Zo voorkomen we zoveel mogelijk dat plannen elkaar in de weg zitten.

Vanaf 2027 zal het programma in goed overleg met gemeenten de precieze grenzen van de reservering bepalen.

Deze factsheet is een uitgave van:
Programma Ruimte voor de Rivier 2.0

Vragen over reserveringsgebieden?
Neem contact met ons op via
info@ruimtevoorderivier.nl.